

Research Map

(RMP-01)

نقشه پژوهش (Research Map) یک طرح دقیق از اقداماتی است که باید برای حل یک مسأله از راه پژوهش انجام شود. در نقشه پژوهش گامهایی که باید پژوهشگر برای دستیابی به یک هدف مشخص طی کند مشخص میشوند و در آن به موارد زیر توجه میشود:

- ☞ هدف چیست و چه مسأله‌های قرار است حل شود؟
 - ☞ چرا رسیدن به این هدف مهم است و چرا برای حل این مسأله باید پژوهش کرد؟
 - ☞ الان کجا هستیم و برای رسیدن به هدف تا کتون چه مطالعاتی انجام داده‌ایم و داشته‌هایمان چیست؟
 - ☞ مسیر رسیدن به هدف چیست؟
 - ☞ قرار است در یک بازه زمانی مشخص به کجا برسیم؟ شاخصهای رسیدن به اهداف میانی و نهایی چیستند؟
 - ☞ چه منابعی برای رسیدن به هدف لازمند؟ چه بخشی از آنها موجود است و چه بخشی باید تأمین شود؟
 - ☞ در مسیر رسیدن به هدف، همراهان و مخاطبان ما چه افرادی هستند؟
- بنابراین، نقشه پژوهش طرحی است که به مجموعه تحقیقات یک پژوهشگر انسجام و پیوستگی میدهد و به او کمک میکند منابع را برای حل یک مسأله مشخص یا پاسخ دادن به یک سؤال مهم به صورت متمرکز به کار بندد. بر اساس این نقشه، پژوهشگر به جای انجام مطالعات پراکنده، همه منابع موجود و توان تیم تحقیقاتی را برای رسیدن به یک هدف مهم و مشخص سوق میدهد.
- نقشه پژوهش بر اساس واقعیتها تدوین میشود. مطالعات آینده بر پایه پژوهشهای قبلی پژوهشگر بنیاد نهاده میشود و در ضمن مسیری برای رسیدن به هدف انتخاب میشود که با منابع موجود یا قابل تأمین همخوانی داشته باشد. در عین حال، خلاقیت و شهامت علمی نیز در تدوین این طرح باید به کار رود تا هدف و مسیر در نظر گرفته شده به اندازه کافی شوقانگیز و توجیه کننده صرف منابع باشند.
- نقشه پژوهش دیدگاهی برای پژوهشگر فراهم میکند تا در یک بازه چند ساله نیروهای انسانی، منابع مالی و دیگر زیرساختها را به نحو مؤثرتری به کار ببندد تا بتواند پژوهشی با کیفیت و اثرگذار را به جامعه عرضه کند. بنابراین، نیاز به تأکید نیست که صرف وقت و همفکری با همتایان برای ارائه طرحی دقیق و درست تا چه اندازه مهم است. علاوه بر این، باید به این نکته توجه نمود که نقشه پژوهش یک طرح ایستا نیست و هر چند هدف نهایی مشخص است اما استراتژیهای رسیدن به آن در مسیر حرکت علمی پژوهشگر تغییر میکنند و از این رو به روزرسانی دوره‌های نقشه پژوهشی برای جفط کارایی آن ضروری است.
- در فرم زیر به چند سؤال که اجزای اصلی تشکیل دهنده یک نقشه پژوهش هستند پاسخ دهید و در پایان این مفاهیم را در قالب یک نقشه مفهومی به تصویر بکشید.

اطلاعات پژوهشگر

اگر دو یا چند پژوهشگر قرار است در بخشهای قابل توجهی از مطالعات آینده برای رسیدن به یک هدف مشترک همکاری داشته باشند میتوانند یک نقشه پژوهشی مشترک ارائه دهند. بدیهی است این موضوع شامل همکاریهای موردی نمیشود.

نام: رشته و مدرک تحصیلی:

مرتبۀ دانشگاهی: محل خدمت:

هدف نهایی

منظور از هدف نهایی، قلهای است که پژوهشگر میخواهد در زندگی حرفهای خود به سمت آن حرکت کند و به آن نزدیک شود.

تبیین مسأله

چرا حرکت به سمت هدف نهایی مهم است؟ چه مشکلی باید حل شود؟ چه مسأله بی پاسخی وجود دارد؟ (با ذکر منابع)

پژوهشهای پیشین

با ذکر سیر تاریخی مشخص کنید چه تحقیقات مرتبط با موضوعی تا کنون انجام دادهاید، در هر مطالعه یافته کلیدی چه بوده است و چه مقالاتی منتشر شدهاند.

اهداف میانی

بر اساس پژوهشهای پیشین و در راستای هدف نهایی، پیشبینی میکنید در طی سه سال آینده به چه سوالاتی پاسخ دهید یا چه دستاوردهایی داشته باشید؟ عناوین پروژههایی که در این مدت قرار است انجام شود را بنویسید

شاخصهای عملکرد

زمان مورد انتظار برای رسیدن به هر یک از اهداف میانی را مشخص کنید و شاخصهای کلیدی¹ برای میزان رسیدن به این اهداف را مشخص کنید.

پیشبینی منابع

برای رسیدن به اهداف تعریف شده چه منابعی در حوزه نیروی انسانی، بودجه، تجهیزات و ... نیاز است؟ چه بخش از این منابع اکنون موجود است و چه بخش باید تأمین شود؟ چه راههایی برای تأمین منابع در نظر گرفته شده است؟

تحلیل ذینفعان

در مطالعات پیش رو مهمترین افراد یا نهادهایی که میتوانند (الف) با شما همکاری کنند (ب) با شما رقابت کنند یا مانع ایجاد کنند (ج) از نتایج کار شما بهرمنند گردند کدامند؟ چه راهکارهایی برای تعامل با آنها در نظر گرفته شده؟

¹ Key Performance Indicators (KPI)

نقشه پژوهش

مفاهیم بالا را در یک طرح شماتیک به تصویر بکشید. این طرح در یک نگاه نشان میدهد تا کنون چه یافته‌هایی داشته‌اید، در نهایت به کجا می‌خواهید برسید و در این مسیر در چه زمانی به چه منزلگاه‌هایی قرار است برسید.

